P9_TA(2021)0054

Situace v Myanmaru

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o situaci v Myanmaru (2021/2540(RSP))

(2021/C 465/13)

Evropský parlament,

— s ohledem na svá předchozí usnesení o Myanmaru a o situaci Rohingyů, zejména na usnesení přijatá dne 22. listopadu 2012 ([1]), 20. dubna 2012 ([2]), 20. května 2010 ([3]), 25. listopadu 2010 ([4]), 7. července 2016 ([5]), 15. prosince 2016 ([6]), 14. září 2017 ([7]), 14. června 2018 ([8]), 13. září 2018 ([9]) a 19. září 2019 ([10]),

— s ohledem na závěry Rady ze dne 26. února 2018 a 10. prosince 2018 o Myanmaru/Barmě,

— s ohledem na rozhodnutí Rady ze dne 23. dubna 2020 obnovit stávající restriktivní opatření vůči Myanmaru o dalších dvanáct měsíců,

— s ohledem na šestý dialog o lidských právech mezi Evropskou unií a Myanmarem, který se konal dne 14. října 2020 prostřednictvím videokonference,

— s ohledem na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o Myanmaru ze dne 1. února 2021,

— s ohledem na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o Myanmaru učiněné jménem Evropské unie dne 2. února 2021,

— s ohledem na zprávu generálního tajemníka Rady bezpečnosti OSN o sexuálním násilí souvisejícím s konfliktem, která byla zveřejněna dne 23. března 2018 (S/2018/250),

— s ohledem na zprávy Rady OSN pro lidská práva o Myanmaru a o stavu lidských práv rohingyjských muslimů a dalších menšin,

— s ohledem na zprávu mise UNIFFM ze dne 22. srpna 2019 o sexuálním násilí a násilí na základě pohlaví v Myanmaru a o dopadu etnicky podmíněných konfliktů na rovnost žen a mužů (A/HRC/42/CRP.4),

— s ohledem na zprávy zvláštního zástupce OSN o stavu lidských práv v Myanmaru, úřadu vysoké komisařky pro lidská práva a na zprávy kontrolního mechanismu MOP,

— s ohledem na rozhodnutí Mezinárodního soudního dvora ze dne 23. ledna 2020 o žádosti o přijetí prozatímních opatření, kterou podala Gambijská republika ve věci uplatňování Úmluvy o zabránění a trestání zločinu genocidia (Gambie vs. Myanmar),

— s ohledem na Ženevské úmluvy z roku 1949 a na dodatkové protokoly těchto úmluv,

— s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,

— s ohledem na Úmluvu OSN o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a na protokol k této úmluvě z roku 1967,

---

([1]) Úř. věst. C 419, 16.12.2015, s. 189.
([2]) Úř. věst. C 258 E, 7.9.2013, s. 79.
([3]) Úř. věst. C 161 E, 31.5.2011, s. 154.
([4]) Úř. věst. C 99 E, 3.4.2012, s. 120.
([5]) Úř. věst. C 101, 16.3.2018, s. 134.
([6]) Úř. věst. C 238, 6.7.2018, s. 112.
([7]) Úř. věst. C 337, 20.9.2018, s. 109.
([8]) Úř. věst. C 28, 27.1.2020, s. 80.
([9]) Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 124.
([10]) Přijaté texty, P9_TA(2019)0018.

Čtvrtek 11. února 2021

— s ohledem na Úmluvu OSN o zabránění a trestání zločinu genocidia z roku 1948,

— s ohledem na článek 25 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech z roku 1966,

— s ohledem na společné prohlášení diplomatických zastoupení v Myanmaru ze dne 29. ledna 2021 o podpoře demokratického přechodu Myanmaru a úsilí o podporu míru, lidských práv a rozvoje této země,

— s ohledem na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o Myanmaru ze dne 1. února 2021,

— s ohledem na prohlášení ministrů zahraničních věcí zemí G7 ze dne 3. února 2021, v němž odsuzují vojenský převrat v Myanmaru,

— s ohledem na tiskové prohlášení Rady bezpečnosti OSN o Myanmaru ze dne 5. února 2021,

— s ohledem na tiskové prohlášení generálního tajemníka OSN Antónia Guterrese ze dne 4. února 2021,

— s ohledem na prohlášení předsedy Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN) ze dne 1. února 2021 o vývoji v Republice Myanmarský svaz,

— s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,

— s ohledem na prohlášení zvláštního zpravodaje OSN pro Myanmar Toma Andrewse,

— s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že dne 1. února 2021 zatkla myanmarská armáda, nazývaná Tatmadaw, v jasném rozporu s myanmarskou ústavou prezidenta Wina Myina, státní poradkyni Aun Schan Su Ťij a přední členy vlády, převzala zákonodárnou, soudní a výkonnou mocí prostřednictvím státního převratu a vyhlásila výjimečný stav v délce jednoho roku;

B. vzhledem k tomu, že v reakci na státní převrat vypukly v různých městech Myanmaru protesty; vzhledem k tomu, že dne 7. února 2021 v Rangúnu proti převratu pokojně demonstrovalo přibližně 100 000 lidí; vzhledem k tomu, že od 1. února 2021 bylo protiprávně zatčeno nebo umístěno do domácího vězení přibližně 164 politiků, vládních úředníků, představitelů občanské společnosti, mnichů a spisovatelů; vzhledem k tomu, že v reakci na pokračující protesty armáda dne 8. února vyhlásila v největších městech v zemi stanné právo, kdy nařídila noční zákaz vycházení a zakázala veškerá shromáždění více než pěti osob;

C. vzhledem k tomu, že parlamentní volby, které se v Myanmaru konaly dne 8. listopadu 2020, vyhrála strana Národní liga za demokracii (NLD), která získala 396 ze 476 křesel (přibližně 83 % všech dostupných mandátů); vzhledem k tomu, že se jednalo o druhé zpochybněné volby po téměř 50 letech vojenské diktatury, přičemž Strana svazové soudržnosti a rozvoje (USDP) s podporou armádních sil Tatmadaw získala pouze 33 křesel; vzhledem k tomu, že Národní liga za demokracii dále posílila svůj volební výsledek oproti volbám v roce 2015, které byly prvními demokratickými volbami v Myanmaru od roku 1990, kdy NLD získala 360 křesel a USDP 41 křesel; vzhledem k tomu, že armáda odmítla uznat volby již v roce 1990, kdy NLD získala 392 ze 492 křesel;

D. vzhledem k tomu, že volební účast ve všech demokratických volbách se soustavně pohybovala kolem 70 %, což svědčí o tom, že myanmarský lid podporuje demokracii;

E. vzhledem k tomu, že nový parlament se měl poprvé sejít v den převratu; vzhledem k tomu, že vojenský převrat ignoruje demokraticky vyjádřenou vůli myanmarského lidu a je výrazem záměru armády Tatmadaw opětovně uchvátit absolutní moc v Myanmaru, jak tomu bylo během vojenské vlády, která oficiálně skončila v roce 2012, ale ve skutečnosti nikdy nekončila; vzhledem k tomu, že Tatmadaw uvedla, že po roce výjimečného stavu, který byl nyní zaveden, se budou konat nové volby, což znamená, že během tohoto období nebude fungovat parlament;

F. vzhledem k tomu, že navzdory převratu dne 4. února 2021 složilo 70 zvolených poslanců poslaneckou přísahu a zavázalo se, že bude i nadále vykonávat funkci parlamentu a svůj mandát zástupců lidu;

G. vzhledem k tomu, že Tatmadaw, která si byla jasně vědoma nízké podpory obyvatelstva, odmítla výsledky voleb uznat a poukazovala na rozsáhlé podvody s hlasy voličů, aniž by předložila jakékoli důkazy; vzhledem k tomu, že myanmarská volební komise a volební pozorovatelé tvrzení Tatmadaw nepotvrdili; vzhledem k tomu, že armáda Tatmadaw a její politické křídlo USDP v posledních týdnech ve zvýšené míře upozorňovaly na údajné volební podvody a požádaly svazovou volební komisi Myanmaru, aby zasáhla; vzhledem k tomu, že armáda organizuje manifestace na svou podporu; vzhledem k tomu, že podle odhadů se přibližně 1,5 milionu voličů z etnických menšin v oblastech zasažených konflikty, z nichž většina patří k Rohingyům, nesmělo voleb zúčastnit; vzhledem k tomu, že podle myanmarského zákona o občanství jsou Rohingyové považováni za „cizince“ nebo „zahraniční rezidenty“, čímž je jim upřeno státní občanství;

H. vzhledem k tomu, že tento státní převrat představuje jasné porušení ústavy Myanmaru z roku 2008; vzhledem k tomu, že myanmarská ústava stanoví, že civilní vládu může fakticky ukončit pouze prezident; vzhledem k tomu, že vojenský převrat, k němuž došlo dne 1. února 2021, byl tudíž protiústavní, neboť prezident Win Myin byl nezákonně zatčen;

I. vzhledem k tomu, že Tatmadaw jmenovala do funkce prozatímního prezidenta generála Myin Swea; vzhledem k tomu, že klíčové rozhodovací pravomoci pravděpodobně zůstanou veliteli armády, generálu Min Aun Hlainovi, který je na mezinárodních sankčních listinách kvůli své účasti na pronásledování muslimské menšiny;

J. vzhledem k tomu, že od převratu Tatmadaw výrazně omezila prostor pro občanskou společnost a zavedla přísná omezení pro sdělovací prostředky, včetně úplných odstávek internetu a platforem sociálních médií; vzhledem k tomu, že mezinárodní pozorovatelé obvinili Tatmadaw z používání falešných zpráv k manipulaci veřejného mínění o státním převratu; vzhledem k tomu, že byla zavedena celostátní omezení sociálních médií a že televize vysílá pouze na armádním kanálu Myawaddy;

K. vzhledem k tomu, že se armáda pravidelně zbavuje svých politických rivalů a kritiků tím, že je obviní z nejasných zločinů; vzhledem k tomu, že státní poradkyně Aun Schan Su Ťij byla zatčena a později obviněna z ilegálního dovozu nejméně deseti příručních vysílaček; vzhledem k tomu, že svržený prezident Win Myin byl dne 1. února 2021 zadržen za porušení mimořádných opatření týkajících se koronaviru a je obviněn z toho, že se během volební kampaně v minulém roce pozdravil se svými stoupenci v plně obsazeném vozidle; vzhledem k tomu, že v případě, že budou uznáni vinnými, hrozí oběma trest v délce až tří let odnětí svobody; vzhledem k tomu, že záznam v rejstříku trestů by jim mohl bránit v návratu do veřejné funkce;

L. vzhledem k tomu, že asi sto skupin se připojilo k hnutí občanské neposlušnosti, které mimo jiné vyzvalo ke stávkám ve zdravotnictví;

M. vzhledem k tomu, že historie Myanmaru je poznamenána dlouhým bojem za demokracii i vojenským útlakem; vzhledem k tomu, že od nabytí nezávislosti na Velké Británii v roce 1948, zejména v průběhu dlouhého období 1962–2015, držela moc pevně ve svých rukou armáda, která potlačovala veškerý demokratický pokrok, včetně organizací občanské společnosti, omezovala lidská práva a věznila opoziční aktivisty, včetně laureátky Nobelovy ceny míru z roku 1991 Aun Schan Su Ťij, která byla po dlouhou dobu mezi lety 1989 až 2010 držena v domácím vězení;

N. vzhledem k tomu, že stávající ústava vstoupila v platnost v roce 2008, a vzhledem k tomu, že lidskoprávní organizace vyjadřovaly znepokojení nad tím, že zaručuje 25 % křesel v parlamentu armádním silám Tatmadaw, čímž de facto dává armádě právo vetovat jakékoli další ústavní změny, pro něž je třeba 75 % hlasů; vzhledem k tomu, že podle ústavy má Tatmadaw plnou kontrolu nad bezpečnostními složkami, policií a ministerstvy vnitra, obrany a pohraničních záležitostí;

O. vzhledem k tomu, že po řadě protestů a vnitřních bojů se země začala na počátku druhé dekády tohoto století postupně demokraticky otevírat, což vedlo k posílení občanských svobod, včetně pomalého demokratického pokroku, který byl patrný během všeobecných voleb v roce 2015, jakož i během řady doplňovacích voleb, jež z velké části vyhrála opoziční strana NLD;

P. vzhledem k tomu, že kvůli této celkově křehké situaci se Myanmar, který měl od roku 2015 polodemokratickou a civilní vládu, i nadále nacházel ve stavu nestability a napětí, jelikož prodemokratické síly a Tatmadaw měly zásadně odlišné vize ohledně budoucí cesty země, a to navzdory tomu, že do značné míry sdílely názory na některé projekty hospodářského rozvoje a hospodářské reformy;

Čtvrtek 11. února 2021

Q. vzhledem k tomu, že demokratické směřování Myanmaru, k němuž docházelo od roku 2010, bylo z velké části motivováno potřebou zemi hospodářsky rozvíjet, neboť kvůli vojenskému režimu a zoufalému stavu lidských práv na ni byly uvaleny přísné mezinárodní sankce; vzhledem k tomu, že v důsledku opatrných demokratických reforem byly některé mezinárodní sankce pomalu rušeny, což umožnilo hospodářský rozvoj a bylo přínosem pro velkou část myanmarského obyvatelstva; vzhledem k tomu, že převrat obnovuje stav před demokratizačními procesy a porušuje podmínky pro udělení preferencí v režimu „Vše kromě zbraní“ a pro rušení sankcí;

R. vzhledem k tomu, že porušování lidských práv, zejména práv muslimské menšiny v Myanmaru, především Rohingyů, kterou myanmarská vláda neuznala za etnickou skupinu ve své zemi, pokračovalo i po demokratickém otevření země a tragicky vyvrcholilo hrůznými činy spáchanými v roce 2017, které OSN označila za etnické čistky, a vedlo k masivnímu exodu uprchlíků do sousedního Bangladéše; vzhledem k tomu, že rohingyjská menšina navzdory četným výzvám mezinárodního společenství je i dnes v Myanmaru stále pronásledována;

S. vzhledem k tomu, že myanmarská vláda mezinárodní výzvy k zastavení etnické čistky Rohingyů a zlepšení jejich situace z velké části ignorovala; vzhledem k tomu, že v tomto důsledku Parlament v září 2019 nakonec vyloučil bývalou myanmarskou státní poradkyni a ministryni zahraničních věcí Aun Schan Su Ťij z komunity nositelů Sacharovovy ceny, která se udílí obráncům lidských práv, neboť proti těmto dobře zdokumentovaným případům porušování lidských práv nepodnikla žádné kroky; vzhledem k tomu, že od té doby byly za porušování lidských práv uvaleny mezinárodní sankce na armádu a mimo jiné na vrchního velitele a současnou hlavu státu – generála Min Aun Hlaina;

T. vzhledem k tomu, že v Myanmaru žijí četné etnické skupiny, včetně národů Rohingyů, Karenů, Rakhinů, Šanů a Čjinů; vzhledem k tomu, že vnitřní konflikty vedly v posledních desetiletích k tragické smrti tisíců lidí; vzhledem k tomu, že nedávné střety v Karenském státě vedly k tomu, že jen od začátku prosince 2020 bylo vysídleno 4 000 osob; vzhledem k tomu, že v posledních letech se vojáci údajně dopustili závažného porušování lidských práv a ukrutností včetně znásilňování a válečných zločinů, což vedlo k tomu, že Mezinárodní trestní soud zahájil vyšetřování se zvláštním zřetelem na situaci rohingyjské menšiny; vzhledem k tomu, že mise IIFFMM vyzvala k vyšetřování a stíhání generála Min Aun Hlaina pro genocidu na severu Arakanského státu i za zločiny proti lidskosti a válečné zločiny v Arakanském, Kačjinském a Šanském státě;

U. vzhledem k tomu, že Mezinárodní soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 23. ledna 2020 v řízení týkajícím se Úmluvy o zabránění a trestání zločinu genocidia a Rohingyů, které zahájila Gambie proti Myanmaru, stanovil přijetí předběžných opatření; vzhledem k tomu, že myanmarská vláda, jejíž obhajobu u Mezinárodního trestního soudu vedla Aun Schan Su Ťij, uvedla, že tvrzení o genocidě poskytují zavádějící a neúplný obraz o skutečné situaci; vzhledem k tomu, že myanmarská vláda přijala pouze několik opatření proti porušování lidských práv prostřednictvím několika prezidentských dekretů; vzhledem k tomu, že vláda ještě musí změnit nebo zrušit klíčové zákony, které usnadňují diskriminaci Rohingyů, včetně zákona o občanství z roku 1982;

V. vzhledem k tomu, že EU soustavně vyzývá k tomu, aby byly osoby odpovědné za tyto činy pohnány k odpovědnosti, a že podpořila rezoluce přijaté Radou OSN pro lidská práva dne 27. září 2018 a třetím výborem Valného shromáždění OSN dne 16. listopadu 2018; vzhledem k tomu, že většina vysokých armádních velitelů, kteří na útoky proti Rohingyům dohlíželi, zůstává ve svých funkcích a podílela se na převratu; vzhledem k tomu, že Parlament při řadě příležitostí odsoudil porušování lidských práv a systematické a rozšířené útoky proti populaci Rohingyů;

W. vzhledem k tomu, že Evropská unie od roku 2013 Myanmar politicky i finančně podporuje v přechodu k demokracii a vynaložila obrovské úsilí na prosazování míru, lidských práv a rozvoje této země; vzhledem k tomu, že coby mezinárodní svědek EU v říjnu 2015 podepsala celonárodní dohodu o příměří, čímž potvrdila svou klíčovou úlohu při podpoře mírového procesu; vzhledem k tomu, že EU mezi lety 2014 a 2020 vyčlenila 688 milionů EUR na rozvojovou podporu Myanmaru; vzhledem k tomu, že Myanmar využívá obchodních preferencí v rámci režimu „Vše kromě zbraní“, který umožňuje bezcelní a bezkvótový přístup na jednotný trh EU; vzhledem k tomu, že již v roce 2018 byl zahájen proces interakce se zaměřením na dodržování úmluv o lidských právech a pracovních práv, který byl režimem „Vše kromě zbraní“ zdokonalen;

X. vzhledem k tomu, že Rada prodloužila dne 23. dubna 2020 restriktivní opatření vztahující se na Myanmar o jeden rok do 30. dubna 2021, což se týká zákazu vstupu na území Unie i zmrazení majetku 14 vedoucích činitelů armády, pohraniční stráže a policie v Myanmaru, kteří jsou odpovědní za porušování lidských práv populace Rohingyů

a obyvatel vesnic a civilních osob z řad etnických menšin v Arakanském, Kačjinském a Šanském státě; vzhledem k tomu, že nebyla uvalena žádná omezující opatření na generála Min Aun Hlaina nebo zástupce hlavního velitele generála Soe Wina;

Y. vzhledem k tomu, že podle odhadů zůstává v Rakhinském státě okolo 600 000 Rohingyů, kteří neustále čelí diskriminačním opatřením a praktikám, systematickému porušování svých základních práv, svévolnému zatýkání, věznění v přeplněných táborech, omezování svobody pohybu a je jim výrazně omezen přístup ke vzdělávání a zdravotní péči;

Z. vzhledem k tomu, že Mezinárodní měnový fond (MMF) týden před státním převratem převedl do Myanmaru 350 milionů USD v rámci mimořádného financování souvisejícího s koronavirovou krizí;

AA. vzhledem k tomu, že armáda Tatmadaw a její generálové čelí rozsáhlým obviněním z korupce a jejich provázanost s ekonomikou Myanmaru je značná, neboť vlastní vlivné konglomeráty, kontrolují obchod země s drahocenným jadeitem a dřevem, spravují infrastrukturu, jako jsou přístavy a přehrady, ovládají bankovnictví, pojišťovnictví, nemocnice, tělocvičny a sdělovací prostředky; vzhledem k tomu, že vojenský převrat ohrozil přetrvávající mezinárodní angažovanost v oblasti investic, cestovního ruchu a financí;

AB. vzhledem k tomu, že státní převrat se setkal s odsouzením, kritikou a obavami ze strany široké škály mezinárodních aktérů, jako jsou Spojené státy, Spojené království, Japonsko, Indie, Austrálie, Kanada; vzhledem k tomu, že předseda sdružení ASEAN vydal prohlášení, v němž vyzval k „dialogu, usmíření a návratu k normálnímu stavu“; vzhledem k tomu, že dne 5. února 2021 indonéský prezident Joko Widodo a malajský předseda vlády Muhyiddin Yassin vyzvali k uspořádání schůze ASEAN věnované této věci;

AC. vzhledem k tomu, že generální tajemník OSN Guterres označil státní převrat za „absolutně nepřijatelný“; vzhledem k tomu, že Rada bezpečnosti OSN vydala tiskové prohlášení, v němž vyjádřila hluboké znepokojení nad vojenským převratem v Myanmaru a vyzvala k okamžitému propuštění zvolené čelné představitelky země Aun Schan Su Ťij a prezidenta Win Myina; vzhledem k tomu, že Čína a Rusko zabránily tomu, aby Rada bezpečnosti OSN přijala důraznější text; vzhledem k tomu, že dne 7. února 2021 zveřejnil zvláštní zpravodaj OSN pro Myanmar Tom Andrews prohlášení, v němž naléhavě vyzval Radu OSN pro lidská práva, ale i další zúčastněné strany, aby okamžitě svolaly zvláštní zasedání;

AD. vzhledem k tomu, že třetí přípravný senát Mezinárodního trestního soudu dne 14. listopadu 2019 rozhodl povolit vyšetřování trestného činu deportace Rohingyů z Myanmaru do Bangladéše; vzhledem k tomu, že podle nejnovější zprávy mise UNIFFM ze dne 16. září 2019 jsou kroky myanmarské vlády i nadále součástí rozsáhlého a systematického útoku proti zbývající populaci Rohingyů v Rakhinském státě, který nabývá podoby perzekucí a dalších zločinů proti lidskosti;

1. vyjadřuje pochopení a podporu myanmarskému lidu v jeho pokojném a legitimním boji za demokracii, svobodu a lidská práva;

2. důrazně odsuzuje vojenský převrat, který provedla armáda Tatmadaw pod vedením generála Min Aun Hlaina dne 1. února 2021, a tuto armádu vyzývá, aby plně respektovala výsledek demokratických voleb konaných v listopadu 2020 a aby ve snaze neohrozit veškerý demokratický pokrok dosažený v posledních letech okamžitě obnovila civilní vládu, ukončila výjimečný stav a umožnila všem zvoleným poslancům, aby se ujali svých mandátů s cílem obnovit ústavní pořádek a demokratické normy; vyzývá EU a její členské státy a mezinárodní společenství, aby neuznaly vojenské vedení Myanmaru, včetně generála Min Aun Hlaina, generála Soe Wina a úřadujícího prezidenta Myin Swea, a aby v souladu s tím jednaly;

3. vyzývá k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění prezidenta Win Myina, státní poradkyně Aun Schan Su Ťij a všech dalších osob, které byly nezákonně zatčeny pod záminkou zmanipulovaných voleb nebo podvodných výsledků voleb nebo jiných nepodložených obvinění; připomíná Tatmadaw, že tato obvinění dále oslabují její důvěryhodnost v očích obyvatel i mezinárodního společenství; zdůrazňuje, že myanmarská armáda musí vyjasnit, na jakém právním základě byly zatčené osoby zadrženy, a že musí rovněž zaručit, že budou plně respektována jejich práva, včetně ochrany před špatným zacházením, a že budou mít přístup k právníkům dle vlastního výběru a ke svým rodinám;

Čtvrtek 11. února 2021

4. odsuzuje v návaznosti na státní převrat tvrdý zákrok armádních sil Tatmadaw proti nezávislým aktivistům, sdělovacím prostředkům a organizacím občanské společnosti; vyzývá k okamžitému propuštění všech aktivistů z řad občanské společnosti, mnichů a novinářů, kteří byli zatčeni pouze za to, že vyjádřili svůj nesouhlas, a trvá na tom, že jejich právu na pokojný protest proti tomuto nelegitimnímu státnímu převratu nesmí být bráněno a že civilisté nesmí být žádným způsobem vystaveni jakékoli formě odvetných opatření;

5. vítá uspořádání druhých demokratických všeobecných voleb v Myanmaru dne 8. listopadu 2020 a vyzývá všechny zúčastněné strany, aby přísně respektovaly vůli myanmarského lidu; naléhavě vyzývá všechny strany, aby obnovily přechod Myanmaru k demokracii; trvá na tom, aby obě komory myanmarského parlamentu byly okamžitě svolány tak, aby byla umožněna jejich inaugurace a jmenování nejvyššího vedení země, včetně prezidenta, viceprezidentů a nové civilní vlády, a to plně transparentním a demokratickým způsobem; znovu připomíná nabídku místopředsedy Komise, vysokého představitele, v níž uvedl, že Evropská unie je připravena podpořit dialog se všemi klíčovými subjekty, které chtějí situaci řešit v dobré víře a obnovit v Myanmaru ústavní pořádek;

6. vyzývá Tatmadaw, aby respektovala výsledek všeobecných voleb ze dne 8. listopadu 2020, aby okamžitě ukončila výjimečný stav a předala moc zvoleným civilním orgánům; připomíná, že veškerá obvinění z volebních nesrovnalostí musí být podložena důkazy a musí být prošetřena řádnými demokratickými způsoby, přičemž musí být plně respektováno rozhodnutí legitimních orgánů; zastává názor, že současná svazová volební komise (UEC), kterou dne 3. února 2021 jmenovala Tatmadaw, je nelegitimní a nemůže potvrdit žádné minulé ani budoucí výsledky voleb; trvá na tom, že předchozí UEC musí být neprodleně znovu obnovena;

7. naléhavě vyzývá armádu a zákonně zvolenou myanmarskou vládu pod vedením prezidenta Win Myina, aby spolu s obyvateli Myanmaru zahájily svobodný a spravedlivý proces přípravy a uplatňování nové ústavy s cílem vybudovat skutečnou demokracii a stát, který usiluje o dobré životní podmínky a prosperitu všech lidí v Myanmaru a specificky zaručuje uznání a zastoupení všech etnických skupin v Myanmaru včetně Rohingyů a zajišťuje bezpečnost, svobodu, harmonii a mír pro všechny;

8. ostře kritizuje omezování občanských a lidských práv a omezování svobody projevu a shromažďování a v této souvislosti rovněž důrazně odsuzuje omezování svobody sdělovacích prostředků odpojováním internetu a omezováním a blokováním platforem sociálních médií, jako je Facebook a Twitter;

9. zdůrazňuje, že přerušení telefonních spojení představuje vedle probíhající pandemie COVID-19 další hrozbu pro obyvatelstvo, stejně jako probíhající vnitřní konflikt, do něhož jsou zapojeny ozbrojené skupiny a který ohrožuje civilní obyvatelstvo v několika částech země; zdůrazňuje proto, že musí být okamžitě obnoveny veškeré telefonní a internetové služby;

10. poukazuje na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele, v němž uvedl, že Evropská unie očekává, že bude vždy a za všech okolností zajištěna bezpečnost občanů Myanmaru i občanů členských států EU, a zváží všechny dostupné prostředky, jak zajistit vítězství demokracie;

11. vzdává poctu myanmarskému lidu, který strpěl dekády vojenské vlády, a navzdory tomu, že požíval pouze omezených demokratických svobod, nepolevuje v úsilí o demokratický Myanmar, a vyjadřuje mu uznání za obdivuhodnou účast ve volbách v roce 2020, která je jasným důkazem toho, že občané Myanmaru si přejí podílet se na demokratické správě své země;

12. opětovně vyjadřuje rozhodnou podporu občanské společnosti a obhájcům demokracie v Myanmaru a vyzývá EU a její orgány, aby přes stávající a případně i trvalé omezení ze strany současné vojenské vlády pokračovaly v úsilí s důrazem na rozvoj občanské společnosti;

13. opětovně potvrzuje své hluboké přesvědčení, že pro dosažení udržitelného a skutečně inkluzivního hospodářského růstu a prosperity jsou zásadní demokracie, právní stát a respektování lidských práv;

14. opakuje, že Aun Schan Su Ťij, přestože dostatečně neodsoudila porušování lidských práv menšin v Myanmaru, zůstává i nadále symbolem myanmarského lidu, pokud jde o demokratické ambice a usilování o spravedlivější a demokratičtější budoucnost;

15. vyjadřuje své znepokojení nad rostoucím množstvím zfalšovaných a zmanipulovaných informací, které v Myanmaru šíří Tatmadaw, a považuje stále častější výskyt těchto falešných zpráv v Myanmaru za znepokojivý trend;

16. připomíná, že Myanmar musí plnit své povinnosti a závazky týkající se demokratických zásad a lidských práv, které jsou nezbytnou součástí režimu „Vše kromě zbraní"; naléhavě vyzývá Komisi, aby zahájila šetření podle čl. 19 odst. 1 písm. a) nařízení o všeobecném systému preferencí s cílem pozastavit obchodní preference, které Myanmar a zvláště podniky vlastněné členy armády využívají v určitých odvětvích, a aby Parlament náležitě informovala; naléhavě vyzývá EU a její členské státy, aby zvýšily tlak na Tatmadaw a přijaly veškerá opatření, která mají k dispozici, s cílem zajistit návrat zvolených orgánů k moci; vyzývá Komisi, aby připravila postupná sankční opatření s cílem odpovídajícím způsobem reagovat na stávající porušování práv a na další takové jednání, aniž by byla vyloučena jakákoli možná opatření, včetně přípravy sankcí vůči osobám odpovědným za státní převrat, přičemž je zapotřebí zohlednit pozitivní účinky dříve udělených obchodních preferencí na občanskou společnost a civilní ekonomiku;

17. naléhavě vyzývá Komisi, aby vydala naléhavé pokyny pro podniky se sídlem v EU, které je upozorní na rizika vyplývající z obchodování s myanmarskou armádou pro lidská práva, reputaci a právní vztahy; důrazně vyzývá podniky se sídlem v EU, aby důkladně uplatňovaly náležitou péči v oblasti lidských práv a zajistily, aby neměly žádné vazby na myanmarské bezpečnostní síly či na jejich jednotlivé členy nebo subjekty, které jsou jimi vlastněny či ovládány, a aby přímo ani nepřímo nepřispívaly k zásahům armády proti demokracii a lidským právům; vyzývá podniky se sídlem v EU, včetně mateřských holdingů a dceřiných společností, aby naléhavě přehodnotily své obchodní vazby v Myanmaru a pozastavily veškeré vztahy se společnostmi spojenými s armádou; upozorňuje na probíhající přípravy právních předpisů v oblasti náležité péče podniků, které ukládají povinnost náležité péče v oblasti lidských práv unijním společnostem a společnostem působícím na jednotném trhu, a zajišťují, aby společnosti, které se podílejí na porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva v Myanmaru nebo jsou s ním spojené, byly pohnány k odpovědnosti podle vnitrostátního práva;

18. vyzývá orgány EU a další mezinárodní finanční organizace, aby pečlivě kontrolovaly finanční činnost Tatmadaw a jejích členů a aby upřesnily, jaký druh vhodných opatření by bylo možné přijmout v případě, že se situace v Myanmaru nezlepší, nebo dokonce ještě zhorší;

19. vyzývá EU a členské státy, aby podporovaly mezinárodní koordinaci s cílem zabránit nezákonnému vývozu jakéhokoli nepovoleného zboží z Myanmaru, ze kterého má finanční prospěch zejména armáda, a aby ukončily produkci nelegálního zboží, zejména pokud jde o využívání přírodních zdrojů, jako je nezákonně vytěžené dřevo;

20. vyzývá Radu, aby přezkoumala a případně pozměnila zbrojní embargo EU vůči Myanmaru s cílem zajistit, aby se embargo vztahovalo na sledovací zařízení a výrobky dvojího užití, které mohou být armádou použity k potlačení práv a nesouhlasných postojů;

21. vyzývá EU, aby pokračovala v programech, které pomáhají občanům země, a aby v případě potřeby zintenzivnila podporu s ohledem na současnou krizi, včetně humanitární pomoci a iniciativ na podporu demokracie; oceňuje rozhodnutí Rakouska, Finska, Francie, Německa, Nizozemska a Polska ze dne 1. července 2020 pozastavit splácení dluhu Myanmaru ve výši 98 milionů USD za účelem pomoci této zemi zvládnout závažný dopad pandemie COVID-19; naléhavě vyzývá členské státy k zajištění toho, aby rozvojová pomoc nebyla poskytována prostřednictvím myanmarských vládních kanálů, které jsou nyní v rukou Tatmadaw;

22. domnívá se, že sdružení ASEAN může Myanmaru v případě potřeby zprostředkovat pomoc mezinárodního společenství, jako tomu bylo poté, co v roce 2008 zemi zasáhl cyklon Nargis; dále vybízí sdružení ASEAN, aby hrálo aktivní úlohu při mediaci v současné myanmarské krizi; je přesvědčen, že volební pozorovatelské mise mohou být pro sdružení ASEAN účinným nástrojem pro podporu demokratické konsolidace v jeho členských státech, neboť tyto mise zvyšují stupeň legitimity volebního procesu;

23. vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby navázal úzké spojení s obdobně smýšlejícími partnery, jako jsou Spojené státy, Spojené království, Japonsko, Indie, Austrálie, Kanada a zejména členové sdružení ASEAN, a aby s nimi úzce spolupracoval při racionalizaci postojů a iniciativ v zájmu úsilí o co nejrychlejší obnovení civilní vlády v Myanmaru;

24. žádá, aby byl mezinárodním humanitárním pozorovatelům, včetně zvláštního zástupce EU pro lidská práva, zvláštní zpravodajky OSN pro stav lidských práv v Myanmaru a zvláštních postupů Rady OSN pro lidská práva, umožněn okamžitý a neomezený přístup na celé území Myanmaru; vítá úzkou spolupráci mezi EU a OSN a dalšími mezinárodními organizacemi v otázce Myanmaru;

25. vítá prohlášení Rady bezpečnosti OSN vyzývající k okamžitému propuštění všech zadržených osob; vyzývá Radu bezpečnosti OSN, aby co nejdříve přijala rezoluci, v níž odsoudí převrat provedený Tatmadaw a přistoupí k jasným, závazným a vymahatelným opatřením v případě, že bude armáda nadále porušovat demokratické procesy;

26. vyzývá EU a její členské státy, aby se na příštím zasedání Rady OSN pro lidská práva zasadily o přijetí usnesení o Myanmaru;

27. dále vyzývá Čínu a Rusko, aby se aktivně zapojily do mezinárodní diplomacie a dostály své odpovědnosti jako stálí členové Rady bezpečnosti OSN, a očekává, že obě země budou hrát při hodnocení situace v Myanmaru konstruktivní úlohu;

28. vyjadřuje uznání generálnímu tajemníkovi OSN Antóniu Guterresovi za jeho důrazné vyjádření k činnosti myanmarské armády a vítá prohlášení země předsedající sdružení ASEAN o „vývoji situace v Republice Myanmarský svaz“, které zdůraznilo význam „dodržování zásad demokracie, právního státu, řádné správy věcí veřejných, respektování a ochrany lidských práv a základních svobod“;

29. připomíná multietnickou povahu Myanmaru, naléhavě vyzývá Tatmadaw, aby plně respektovala nezcizitelná práva každé etnické skupiny, a zdůrazňuje, že Evropská unie bude i nadále pozorně sledovat činnost armádního velení ve vztahu k menšinám, zejména k Rohingyům, kteří již v minulosti pocítili kruté zacházení; vyjadřuje v této souvislosti svou vděčnost a respekt vůči bangladéšské vládě a bangladéšskému lidu, kteří uvítali přibližně milion rohingyjských uprchlíků z Myanmaru, jimž i nadále poskytují útočiště; zdůrazňuje, že Myanmar nese konečnou odpovědnost za tyto uprchlíky a musí zajistit jejich bezpečnou, humánní a spořádanou repatriaci a opětovné začlenění do společnosti v zemi; vyzývá k úplnému a neomezenému přístupu humanitární pomoci do Myanmaru;

30. opětovně a důrazně odsuzuje veškeré minulé i současné případy porušování lidských práv, jakož i systematické a rozsáhlé útoky, včetně vražd, obtěžování, znásilňování a ničení majetku, které podle zpráv mise UNIFFM a Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva nabývají rozměru genocidy, válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, které na populaci Rohingyů páchají ozbrojené složky; upozorňuje na to, že Tatmadaw setrvale nerespektuje lidská práva zakotvená v mezinárodním právu ani mezinárodní humanitární právo;

31. vítá skutečnost, že Rada EU pro zahraniční věci opět zavedla a rozšířila sankce z roku 2018 vůči vojenským i civilním příslušníkům Tatmadaw, příslušníkům pohraniční stráže a policistům odpovědným za závažné porušování lidských práv populace Rohingyů, a očekává, že tyto osoby budou v rámci sankčního režimu trvale přezkoumávány;

32. opětovně vyjadřuje svou podporu rozhodnutí vrchní žalobkyně Mezinárodního trestního soudu zahájit předběžné vyšetřování trestných činů spáchaných proti příslušníkům etnické skupiny Rohingyů a všem vhodným iniciativám, které by přispěly k pohnání osob odpovědných za krutosti, včetně generála Min Aun Hlaina a generála Soe Wena, k odpovědnosti;

33. naléhavě vyzývá Radu, aby změnila mandát stávajícího systému omezujících opatření tak, aby zahrnoval narušování demokracie, a rozšířila cílené sankce na celé velení myanmarské armády, mimo jiné i na všechny osoby, které se do převratu zapojily, a na další právnické osoby přímo vlastněné jednotlivci zapojenými do převratu;

34. rozhodně vítá vůdčí iniciativu EU při zřizování Nezávislého vyšetřovacího mechanismu OSN pro Myanmar (IIMM), jehož cílem je shromažďovat, konsolidovat, uchovávat a analyzovat důkazy o těch nejzávažnějších mezinárodních trestných činech a případech porušení práv spáchaných v Myanmaru od roku 2011; naléhavě vyzývá Myanmar, aby spolupracoval s mezinárodním společenstvím na zajišťování odpovědnosti, a to i tím, že mechanismu IIMM umožní plný přístup do země; vyzývá EU, její členské státy i mezinárodní společenství k zajištění toho, aby měl mechanismus IIMM nezbytnou podporu, včetně podpory finanční, k plnění svého mandátu;

35. vyzývá místopředsedu Komise/vysokého představitele a členské státy, aby situaci v Myanmaru pozorně sledovali, a místopředsedu Komise/vysokého představitele žádá, aby pravidelně informoval parlamentní Výbor pro zahraniční věci v zájmu zajištění odpovídajícího parlamentního dialogu o této důležité a znepokojivé situaci;

36. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení legitimnímu prezidentovi a vládě Myanmaru, místopředsedovi Komise/vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Komisi, zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva, vládám a parlamentům členských států EU, vládám a parlamentům Spojených států, Spojeného království, Japonska, Indie, Austrálie, Kanady a, členských států sdružení ASEAN, generálnímu tajemníkovi sdružení ASEAN, mezivládní komisi sdružení ASEAN pro lidská práva, zvláštní zpravodajce OSN pro stav lidských práv v Myanmaru, vysokému komisaři OSN pro uprchlíky, Radě OSN pro lidská práva, parlamentu Myanmarského svazu (Pyidaungsu Hluttaw), jakož i prezidentovi, státní poradkyni a armádě Myanmaru.